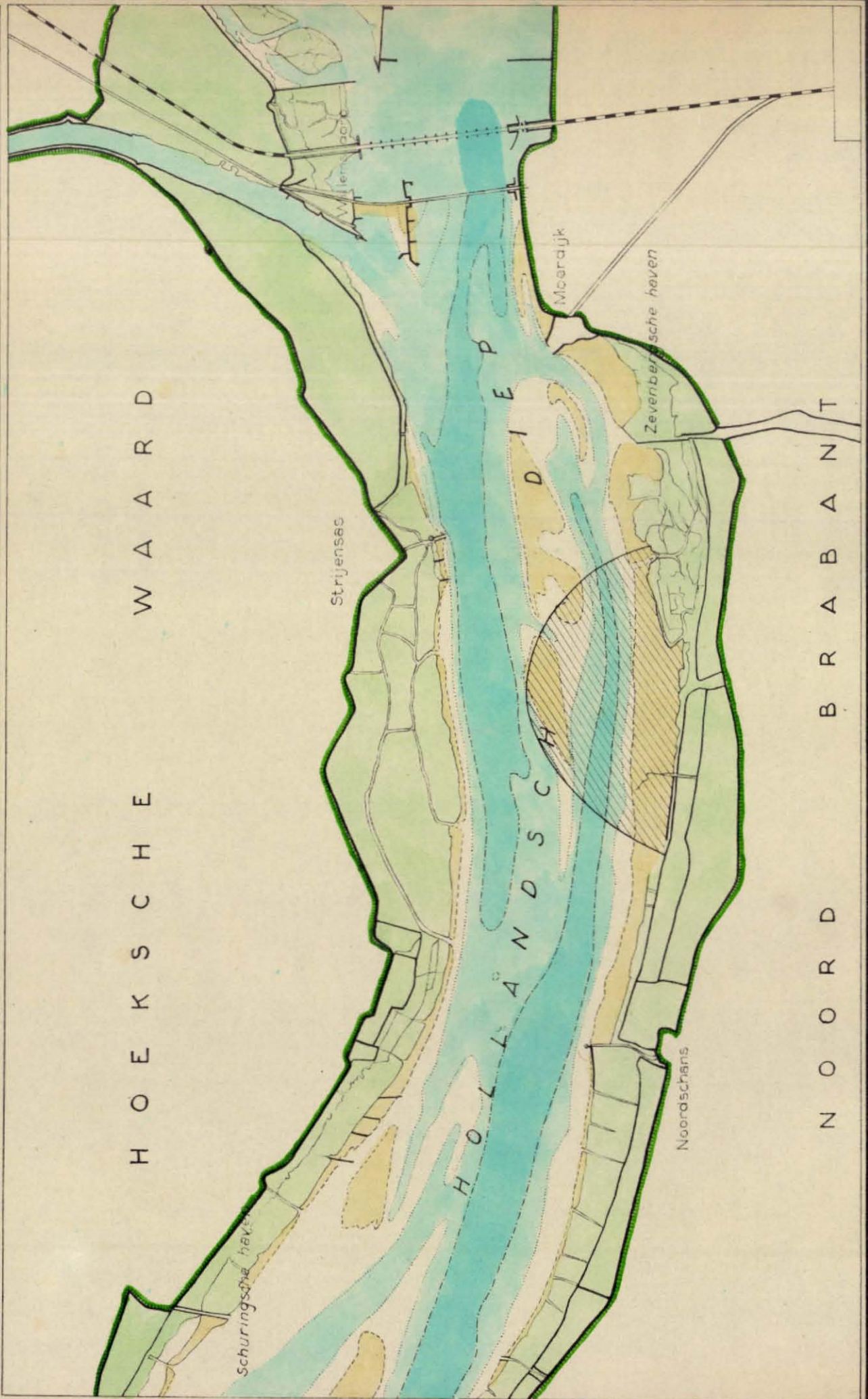

SCHAAL 1:50 000

RAPPORT N° 95

PLAATS BAGGEREN „KEILEEM”

H O E K S C H E W A A R D

N O O R D B R A B A N T

RAPPORT : Alg. 95.R 149.

Dr Ir J. van Veen. Proefbaggering van "keileem" uit het Zuid-Hollands Diep.
1942. 3 blz. 5 foto's.

Voor de dammen en kribben, welke in de benedenrivieren geprojecteerd zijn, zijn grote hoeveelheden "keileem" zeer gewenst. Zij zouden wel met zinkstukken alleen kunnen worden gemaakt, doch zulks zou kostbaar worden. Uit boringen was kort tevoren bekend geworden, dat zich een harde, taai kleilaag in het zuid-Hollands Diep op ontginbare diepte (10 m) bevond. De geologen duiden deze specie aan als behorende tot het laag-terras. Vermoedelijk strekt zich de rug van dat materiaal in Z.-N. richting uit van Rode Vaart tot Puttershoek en verder. Bij Puttershoek ligt het echter reeds te diep voor ontginning.

De boormonsters bleven onder water echter niet goed: zij vielen in korte tijd uit elkaar tot pap. Boven water werd de specie steenhard. Een proefbaggering met een "keileemmolen" van de fa. Volker wees uit, dat de specie zeer wel te baggeren was. De grote brokken harde, taai klei vielen ook onder water niet tot pap uiteen. Er werd een bult van ongeveer 1000 m³ gestort op de zandbank en deze bleef, hoewel langzamerhand afslijtend door de golfslag, vele maanden of zelfs een paar jaar lang liggen. Het is dus niet meer aan twijfel onderhevig: het materiaal is zeer geschikt voor afdammingen, volgens de aannemer zelfs beter dan de keileem van de Zuiderzee.

De voorraad is ongelimiteerd groot, mits men diep genoeg baggert, doch de oppervlakte ligt zeer ongelijk. Er zullen veel meer boringen nodig zijn om die ligging precies te leren kennen. Als eenheidsprijs wordt genoemd ongeveer fl. 0,85 à fl. 1.- voor het baggeren, het met de grijper lossen en het vervoeren van 1 m³ over een afstand van 10 à 20 km.

Zie ook:

RAPPORT : Alg. 95 A.R 156.Ir T.K. Huizinga.

Verslag betreffende het onderzoek naar de samenstelling van de klei uit het Hollands Diep in vergelijking met keileem, mede in verband met de toepassing ervan voor de bouw van kribben en dijken.

1942. 7 blz. 10 bijlagen.